

Список використаних джерел

1. Дьолог О. Інноваційний підхід до викладання курсу «Українська мова як іноземна». Проблеми та перспективи мовної підготовки іноземних студентів: матеріали. X Міжнародної науково-практичної конференції (1-2 жовтня 2015 р.). Харків : ХНАДУ, 2015. С. 89-94.
2. Педагогічні технології: теорія та практика: навчально-методичний посібник. За ред. проф. М.В. Гриньової. Полтава, АСМІ: 2006. 238 с.

РОБОТА З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ В БАГАТОКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ОСНОВНІ ТРУДНОЩІ ДЛЯ ВИКЛАДАЧА

Рязанцева Дар'я Володимирівна

доцент кафедри мовної підготовки ХНАДУ

кандидат філологічних наук, доцент

e-mail: nannyhelp24@gmail.com

Залучення до вітчизняних закладів вищої освіти іноземних студентів є важливим напрямом розвитку та розбудови системи вищої освіти сучасної України. Основною формою навчання іноземних студентів у вищих навчальних закладах України, в тому числі й у практиці навчання української мови як іноземної, є групова форма навчання. Групи іноземних студентів є багатоетнічними, формуються зі студентів з різних країн світу в різному кількісному співвідношенні, тому викладач працює в багатоетнічній навчальній групі [1, с. 43].

Як показують результати співпраці з іноземними студентами, проблема готовності до навчання в багатоетнічній групі є дуже актуальною. Аналіз науково-педагогічної літератури підтверджує, що порушене питання розгля-

далося фрагментарно й досі залишається дискусійним. Іноземні студенти в цілому позитивно налаштовані на навчання в багатокультурному середовищі, але стикаються з певними труднощами.

По-перше, це – мовні труднощі. У студентів із різних країн виникають різні труднощі в освоєнні фонетичної системи української мови. Викладач, як мінімум, повинен мати уявлення про особливості того чи іншого національного контингенту. Залежно від складу групи можна використовувати національно орієнтовані вступні фонетичні курси, що враховують труднощі вимови певних звуків. Крім того, необхідно враховувати фонетичні прояви проблем між культурної комунікації: неблагозвучні для сприйняття іноземними студентами поєднання в українській мові, неблагозвучні поєднання в рідних мовах учнів, вживання яких слід уникати в українському мовному середовищі.

Грамматична система української мови так само вимагає пильної уваги: носії різних мовних систем стикаються з різними проблемами під час вивчення граматичних категорій української мови. Викладачеві бажано залучати зіставлення мовних явищ в рідних мовах студентів, що дозволить як розширити лінгвістичні знання студентів, так і формувати толерантне ставлення до інших мов і культур, позитивне сприйняття один одного.

По-друге, під час роботи викладач стикається з труднощами, що пов'язані з культурно-ціннісним аспектом: особливої уваги потребують питання релігії, конфесійних відмінностей, системи гендерних ролей, інститутів шлюбу та сім'ї, стереотипів вербальної і невербальної комунікативної поведінки в рідних культурах студентів.

По-третє, є труднощі, що пов'язані із сприйняттям навчального процесу, адже у кожного іноземного студента, існує стереотип навчального процесу, структури взаємин між викладачем і студентом, між членами колективу, звичка до певного педагогічного стилю.

Таким чином, навчання у багатоетнічних групах викликає певні труднощі у кожного іноземного студента. Роль викладача як організатора стає дуже

важливою для подолання студентами всіх проблем міжкультурної комунікації та м'якої адаптації. Його завдання – об'єднати, уникнути конфліктних ситуацій, адаптувати іноземних студентів до української освітньої системи, налагодити взаєморозуміння і доброзичливі відносини між студентами групи, що сприятимуть її ефективній діяльності, тому вивчення культурних особливостей різних країн є дуже важливою ланкою підготовки сучасних викладачів.

Список використаних джерел

1. Бей Л.Б. Проблеми викладання української мови різним категоріям іноземних студентів. *Вісник Харківського Національного університету імені В.Н. Каразіна*. 2008. № 12. С. 42-49.

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У ПРАКТИЦІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Саденова Айгуль Ескермесівна

доцент кафедри мовної та загальноосвітньої підготовки іноземців

Казахського національного університету імені аль-Фарабі,

доктор філологічних наук, e-mail: sadenova@gmail.com

У сучасному світі мовна підготовка іноземних студентів обумовлена кількома факторами: економічними, суспільно-політичними та культурними. Сьогодні у методиці викладання мов активно розробляються ідеї інтегрування культури у теорію і практику навчання. Результатом такого навчання є формування як комунікативної, так і соціокультурної компетенції, що забезпечує використання мови за умов певного культурного контексту з урахуванням діалогу культур.